

प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना
परियोजना कार्यान्वयन इकाई
सिन्धुपाल्चोक

हारमा मकै (लाइनमा) छर्ने कृषि यन्त्र तथा उपकरणहरू

१ ज्याब सिडर

२ पुस रो सिडर

३ सिड ड्रिल मेशिन

हारमा (लाइनमा) मकै लगाउँदा हुने फाईदाहरू

- ❖ निश्चित दुरीमा बीउ रोपिने हुनाले आवश्यकता अनुसार बोटको संख्या कायम गर्न सकिन्छ ।
- ❖ साधारणतया परम्परागत विधिबाट बीउ छर्दा प्रति रोपनि औषत मकैको बोटको संख्या १४०० हुन्छ । तर लाइनमा मकै रोप्दा प्रति रोपनि औषत बोटको संख्या २६०० देखि ३३०० सम्म कायम गर्न सकिन्छ ।
- ❖ लाइनमा मकै रोप्दा बीउको अधिक सदुपयोग हुन्छ । परम्परागत विधि भन्दा यसरी रोप्दा औषत २ गुणा सम्म अधिक उत्पादन लिन सकिन्छ ।
- ❖ लाइनमा मकै रोप्दा रासायनिक मलपनि बीउसँगै माटो मुनि पुरिने हुँदा मल खेरा जान पाउँदैन ।
- ❖ गोडमेल तथा विषादी छर्कने जस्ता कार्यहरू गर्न सहज हुन्छ । मकैको बोटले पर्याप्त मात्रामा सूर्यको प्रकाश पाउने हुँदा बोट मजबुत हुन्छ, साथै प्रशस्त मात्रामा हावाको बहाव सहज हुनगर्द रोग तथा किराको प्रकोप समेत न्यून हुन्छ ।
- ❖ अन्तर वालीको रूपमा तरकारी वाली, मसला वालीका साथै कोशे वालीहरू एकैसाथ लगाई अतिरिक्त उत्पादन लिन सकिन्छ ।

हारमा मकै (लाइनमा) छर्ने कृषि यन्त्र तथा उपकरणहरुको विवरण

ज्याब सिडर मेशिन

मेशिन हलुका हुने भएकोले जहाँपनि बोकेर लान सकिन्छ, विशेष गरी महिलाहरुले पनि सजिलैसँग चलाउन सक्छन् । यस मेशिनमा कुनैपनि किसिमको ईन्जिन जडान नभएको हुनाले अतिरिक्त मर्मतको जरुरत पर्दैन । यस्मा बीउ राख्ने र रासायनिक मल राख्ने छुट्टा-छुट्टै खन्डाहरु हुन्छन् । मेशिन चलाउँदा चराको चुच्चो जस्तो भागले बीउ र मलखादलाई माटो मुनि ५ देखि ७ से.मी सम्म गहिराइमा पुर्ने कार्य गर्दछ । परिणाम स्वरुप मल तथा बीउको अधिकतम सदुपयोग हुन्छ ।

फाइदाहरु

- यो मेशिनबाट मकै, सिमि, केराउ जस्ता बालीहरुको बीउ लाइनमा सजिलैसँग निश्चित दुरीमा लगाउन सकिन्छ । आवश्यकता अनुसार बीउ खसाल्न सकिने भएकोले चाहेको परिमाणमा बोटको संख्या कायम गर्न सकिन्छ ।
- मेशिनले बीउ र मलखाद दुनैलाई लाईनमा माटो मुनि पुर्ने हुनाले खेराजान पाउँदैन ।
- यो मेशिन विशेष गरी पहाडी क्षेत्रका लागि अत्यन्तै उपयुक्त हुन्छ । एकजना ब्यक्तिले १ दिनमा ८ देखि १० रोपनि क्षेत्रफलमा सजिलैसँग बीउ रोप्न सक्छ ।

पुस रो सिडर मेशिन

मेशिनमा जडित फालीले लाइनमा कुलेसो बनाउँछ । मल र बीउ भार्ने पाइपको माध्यमबाट उक्त मल र बीउ कुलेसोमा खस्दछ । यसको पछाडिपट्टी रहेको चक्काले बीउ तथा मल पुर्ने र माटो थिच्ने कार्य गर्दछ । दुईजना ब्यक्तिले १ दिनमा ३० देखि ४० रोपनी क्षेत्रफलमा सजिलैसँग बीउ रोप्न सक्छ ।

सिड ड्रिल मेशिन

- यो मेशिन ट्र्याक्टरको सहायताले मात्र चलाउन सकिन्छ ।
- यो मेशिनले एकै पटकमा ३ वटा हारमा मकै लगाउँछ । यसबाट मकैको बीउ लगाउँदा मकैको हार देखि हार सम्मको दुरी ६५ से.मी. र बोट देखि बोट सम्मको दुरी आवश्यकता अनुसार २० देखि २५ से.मी. कायम गरी बीउ खसाल्न सकिन्छ ।
- यो मेशिनबाट बीउ र मल एकैसाथ खसाली माटोमा पुग्ने भएकोले अधिकतम सदुपयोग हुन्छ ।
- यो मेशिन विशेष गरी तराई क्षेत्र, पहाडि क्षेत्रका टार तथा बेशीका ठूला ठूला खेत तथा बारीहरुको लागि मात्र उपयुक्त हुन्छ ।

